

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 161.

V Ljubljani, v sredo 17. julija 1895.

Letnik XXIII.

Črne bukve kmečkega stanu.

Vvod.

Kmetu se slabo godi. Ta klic odmeva po širni zemlji, kar je že silen dokaz, da je resničen. Izkušnje, ki jih nam, kmečkim sinovom in živečim mej kmečkim stanom, podaja vsakdanje življenje, nam potrjujejo ravno to. Dan za dnem vidimo, kako se pred našimi očmi vrše žalostne izpremembe, ki jih tvori kapital brezsrčno v poljedelskih vrstah. Mnogo gospodarstev je že razdejanih, razkosanih; kot borni nemaniči tavajo njihovi prejšnji gospodarji in njihove družine po svetu, prodajajoč svojo osebno delavsko moč za — ljubi kruhek. Delavska moč jim je jedino, kar so si še rešili. Na milijone je že narastla ta vrsta — utopljenec v kapitalističnem morju. Drugi so na potu za njimi. Dozdevno se še upirajo valovom. Toda neizogibna je tudi njim gospodarska smrt v neravnem boju. Nekaj se jih še vzdržuje, zaupajoč na svoje v premoženju prihranjeno delo, a še bolj na boljše čase. A neko otožno, mrklo čustvo vlada tudi v njih. Da gredo vsako leto na slabše, jim je preveč gotovo dokazano, da bi se brez velicega strahu udali negotovim nadjam. Poljedelske krize imajo vse države. In kriza je v gospodarskem življenju to, kar revolucija v političnem.

Mi, ki po svojem srcu in umu gledamo in ljubimo v kmečkem stanu steber cerkvi, narodu in državi, se bojimo z njim vred šumnega breščanja in pokanja, naznanjajočega, da je v svojem temelju že načét. A tudi upamo z njim.

Vsakemu čustvu je pa treba dejanske podlage. Za svoj strah je imamo dovolj; treba nam je je pa tudi za upanje. Temeljiti pouk o kmečkih razmerah, dosledni sklepi o vzrokih teh razmer so nam najpreje potrebni. Žalibog je to polje najmanj obdelano. Jednostranski, v nezdravi pijanosti slo-

bode in napredka, v versko in državno revolucionarnem duhu vzrodivše se trditve so zavrle tudi na tem polju pot resnice. O srednjeveških kmečkih razmerah nas obhaja nekaka groza. Divji, surovi graščaki in revni, neomikani, vedno teptani kmetje, je ob kratkem vsebina zgodovini kmečkega stanu v srednjem veku, kakor nam jo opisuje šablonska povestnica in slika v tem oziru še bolj šablonsko leposlovje. Tudi srcu tako ljubke in drage povesti o junaštvu, o čilosti, o nedolžnem, a vendar vzvišenem razveseljevanju, o pobožnosti naših kmečkih pradedov, nam ne izbijajo vsesanega predsodka. Niti ne mislimo ne, da ljudstvo, kakeršno si predstavljamo mi, ni moglo gojiti vzorov, o katerih nam poročajo stare listine, pesmi, pripovedke, zgodovina raznih bojov, sveti spomeniki — božji hramovi po gorah in dolinah. Vzrok naši sodbi je nevednost. Premalo poznamo svoje vrle očake; premalo se vgljablamo v zgodovino njihovega domačega, gospodarskega in kulturnega življenja, in tega, kar vemo, se premalo zavedamo. Brezbrižnost za to zgodovino je pa tudi glavni vzrok, da sta sanjarska narodno-gospodarska znanost menčesterskega liberalizma in individualistično rimsko pravo tako globoko se vkoreninila v naši družbi, v nas samih, in tako široko razprostrla svoje veje v vsem ozračju, v katerem živimo. Iz te znanstvene brezbrižnosti za prošle čase kmečkega življenja se tolmači tudi brezbrižnost za znanstveno raziskovanje kmečkih razmer v našem času. Skoraj vse, kar se objavlja, je posneto po uradnih statističnih poročilih. Uradne oči pa ostanejo vedno le uradne.

Namen sestavku, ki ga pričenjamo s tem člankom, je, vsaj površno podati sliko kmečkih razmer naših dni. Pisec si je v svesti, da za temeljito delo v tem oziru treba vse drugačnih pripomočkov, nego so njemu na razpolago, a vsestransko dovršene znanstvene razprave tudi no-

beden ne bo iskal v političnem listu. Dovolj je dosegel, če njegov spis v dejstvih razkrije vsaj glavne rane, katere trpi ves kmečki stan in tako pri tem ali onem vzbudi zanimanje za proučevanje kmečkega vprašanja.

Govor poslanca Kluna.

(V drž. zboru dne 11. julija t. l.)

Nameraval sem izprva v razpravi letošnjega načelnega proračuna govoriti o verski šoli, katera se od zastopnikov katoliškega naroda v tej zbornici nikdar dovolj pogosto zahtevati ne more. Toda prvotno misel sem iz dveh vzrokov opustil:

Prvič imamo začasno vlado, katera se gotovo ne bode spuščala v rešitev tako principijelnega vprašanja.

Drugi vzrok pa, da se tega vprašanja ne bode dotikal, obstoji v sestavku raznoterih strank te visoke zbornice. Za zastopnike katoliškega ljudstva, ne glede na narodnost, je verska šola glavna točka njihovega programa; za njegovo ugodno rešitev se potegujejo z vso odločnostjo in vstrajnostjo.

Ze l. 1880 in pozneje l. 1888 je gosp. poslanec princ Liechtenstein v tej visoki zbornici stavil dotični predlog, katerega je tako izborna in navdušeno zagovarjal, da si je v resnici pridobil srca vseh katoliških Avstrijcev. Zaupanje, da se doseže glavna točka katoliškega programa, je bilo tako veliko, da so nekateri že ugibali dobo, v kateri se bode izvajala verska šola. In res! Morda bi jo že imeli, da bi bil njen prvoborilec ostal dosleden in da bi bil svoj cilj vstrajno gojil.

To pa se ni zgodilo. Njegova svetlost, princ Liechtenstein je iz vzrokov, kateri se še sedaj ne morejo pojasniti, zapustil svoje ožje somišljenike v tej visoki zbornici. Ko je pa za nekaj časa zopet vstopil, ga ne nahajamo več na strani skušenih, katoliško-konservativnih nemških mož, kateri imajo

LISTEK.

Naš pisarniški sluga.

Spisal Janko Barle.

Oj pisarna, kako resnobno stopam vsakega jutra in vsakega popoldneva med tvoje stare zidove in kako mило-otožno pogledam vselej na visoki kup aktov in aktičev, kateri so tako nestrpljivo poredani na moji pisalni mizi, kakor da mi hočejo reči: daj, daj, le hitro me reši. Malo ne vsaki nosi na svojem čelu veliki plavi ali pa rudeči napis: „silno“, tako, da bi človek moral imeti včasih res deset rok, da bi mogel vsemu kaj. Sedem. Pero šviga nemirno po veliki poli papirja, akti mu dajejo vedno novega opravila, a velika posodica črnila nove hrane. Sree veselo utriplje, kup se niža. Hvala Bogu, misli si človek, kmalo bode dovršeno, ali evo gospoda ravnatelja. Ne prihaja sam. V roki prinaša novi kup in ga položi prav pred mene. Evo novega opravila, nove zabave! Tako je vsaki božji dan.

Pisarne so si več ali manj podobne, razun če smem omeniti to, da je po nekaterih več, po drugih manje prahu, kateri tako rad seda na papir. Tako se tudi v naši pisarni kakor drugod nahajajo pisalne mizice, ob stenah omare s predalci za razne akte, potem dolga vrsta debelih protokolov in registrov,

a v sosednji dvorani pa velik arhiv. Kdo bi preštel vse one spise, kateri so se ondukaj v teku skoraj dvesto let zbrali in kateri ondukaj mirno čakajo, da jih roka arhivarjeva po potrebi malo prebrska in spraši. Potrebna je pač pisalna mizica, potrebna omara s predalci, potrebni protokoli in registri, kakor tudi stari arhiv, a prav tako potreben je tudi naš pisarniški sluga, spoštovani Peter Suhý. V teku dolgih let pridobil si je on tako važnost v naši pisarni, da si skoraj ne morem misliti naše pisarne brez njega.

Nu ker letos poteka ravno petindvajset let, kar spoštovani Peter Suhý „deluje“ v naši pisarni, mislim, da imam dosti vzroka, da mu posvetim te-le vrstice. Zdaj se že takó vsaka obletnica praznuje in bi se prav nič ne čudil, če bi čital v časopisih tako le: „Včeraj slavili so jetniki, recimo na ljubljanskem gradu veliko slavnost. Spoštovana člana te družbe Lipe Uzmovič in Tine Pretepač slavila sta obletnici prihoda v ta zavod. Prvemu dovršilo se je letos deseto leto, a drugemu petindvajseto njegovega bivanja na gradu. Veseleč se z njimi te lepe slavnosti, želimo i. t. d.“ Kaj hočemo, navada je taka, da se slavi sedaj vsaki najmanjši dogodek v človeškem življenju in praznujejo obletnice raznega plodnega delovanja. Tega se držim tudi jaz in s tem začelnjam svojo črtico o našem pisarniškem slugi Petru

Suhý-u. Bilo to v slavo petindvajsetletnice njegovega službovanja!

Zibeljka tekla je našemu Petru tam doli izpod visoke Tatere — on je Slovak. Slovak je bil, Slovak ostane do smrti. Dosti je, da spregovori dve besedi, poznaš precej od kod je. Narodnostnih preprirov on ne pozna, a ljubi Mažarja kakor brata, dasi se nikdar ne sramuje svojega slovanskega plemena in večkrat zapoje:

„Slovan jsem a Slovan budu,
Černé čizmy nosit budu,
Černé čizmy od čizmára,
Ostruhavky od kovára.“

Vendar so pa našemu Petru Rusi najbolj srcu prirasli, rekel bi, da jih celo bolj ljubi kot Slovake same. To je pa zato, ker so v njegovih mladih letih — osemindesetega leta — ruski vojaki potovali skozi njegovo vas. Bilo jih je kot listja in trave. Veseli ljudje so bili, pesem ni pri njih nikdar potihnila, a korenjaki tudi od glave do pete, da jim ni bilo para. Narod slovaški jih je povsod veselo sprejemal. Nekoliko jih je pri Petrovih roditeljih celo nekaj dni stanovalo. Hencajte to so bili veljaki, plačevali so z rumenimi zlati. Peter sukal se je kar vedno okrog njih in kaj ne bi? Povšeči bila mu je njihova lepa vojaška oprava, veselila ga je svetla sabljica in zvenčeče ostroge. Nu, in radi so ga imeli

versko šolo še vedno v svojem programu, vstopil je temveč v novo stranko, katera se sicer krščansko-socialna imenuje, vendar se pa za versko šolo dovolj ne poteguje, ker bi bila morda že zadovoljna, ko bi tu na Dunaju judovski učitelji ne podučevali krščanskih otrok, ko bi le tedaj krščanski otroci imeli krščanske učitelje. Ker bi pa na ta način vse druge, krščanskemu duhu nasprotujoče določbe v sedanjem državnem šolskem zakonu še nadalje ostale, bila bi taka vredba ljudskih šol pač prava spaka verske šole.

Toda gospod poslanec princ Liechtenstein se s svojo krščansko-socialno stranko še vedno bolj oddaljuje od verske šole, ker se hoče združiti z nemškimi nacionalci, kateri so pa, kakor znano, njeni najhujši nasprotniki. S tako zvezo bi se nasprotstvo zoper versko šolo v toliki meri pokrepilo, v kolikor se zmanjša število njenih zagovornikov. Ravno zato pa mora vsak katoliško-konservativni poslanec to najnovejšo namero krščansko-socialne stranke britko obžalovati.

Njegova svetlost poslanec princ Liechtenstein je očital nemškim nacionalcem, da jim je pri preporodu nemškega naroda vera le postranska stvar, nasproti pa po njegovem mnenju katoliškim nemškim konservativcem manjka nacionalnega prepričanja.

Vzlic temu pa se hoče s prvimi združiti. Kajpa da krščanski socialisti domnevajo, da bodo nacionalce za svoje verske nazore pridobili, toda zadela jih bode skoraj gotovo osoda tistega vojaka, kateri se je ponašal, da je nekoga vjel. Toda, ko so mu rekli, naj vjetnika vendar le pokaže, je odgovoril: „Ne spusti me“. (Veselosť).

Zastopniki katoliškega slovenskega naroda pa ne obžalujejo le samo kot katoliki radi zmanjšanja njihove nade, dobiti kedaj versko šolo, najnovejšo taktiko krščanskih socialistov obžalujejo tudi radi svojih narodnostnih teženj. Že mnogo let vojujemo v tej visoki zbornici trd boj za pravično vredbo ljudskih šol, da bi se namreč otroci podučevali v maternem jeziku. Tako je povsod na svetu, tako je pravično, tako je krščansko, ker veliki apostelj narodov pravi, da pred Bogom ni razločka med raznimi narodi in da imajo pred njim vsi jeziki jednako veljavo.

Zato nas v teh pravičnih težnjah vsi katoliški možje, katere vodijo prava krščanska načela, navdušeno in krepko podpirajo. V prvi vrsti so katoliški nemški konservativci, s katerimi nas od nekdanje veže trdna vez enakega katoliškega prepričanja.

Gospod poslanec princ Liechtenstein je bil sam dalj časa v naši zvezi ter je dne 16. aprila 1880 v svojem govoru dokazal, da ima sedanja šola troje glavnih napak: 1. je predraga, 2. ker je brezverska, ne more po vsem doseči svojega namena in 3. ne ustreza opravičenim željam raznih narodov po enakopravnosti. To so njegove lastne besede. Najhujši nasprotniki jezikovne enakopravnosti po šolah pa so ravno nemški nacionalci, kateri Slovencem principijelno ne privoščijo slovenskih šol in kateri zlasti po Štajerskem in Koroškem hočejo slovenske otroke izgnati v nemške šole. Tako ravnanje gotovo ni

oni vojaki. Posadili so ga gori na konja in se veselo smejali, ko se je plašil mladi Slovaček, kateri ni bil privajen konj. Ali drugič je bilo že bolje in Peter držal se je skoraj na konju kot stari Kozak. Tudi pesmi naučil se je naš Peter od Rusov, katere še sedaj ni pozabil. Težko mu je bilo, ko so se Rusi odpravljali iz njegove vasi. Njih poveljnik dejal mu je celo, naj gre z njimi, da se ne bode kesal. Še danes žali Peter, ker ni odšel z Rusi. Res bi bila naša pisarna brez tako vestnega sluga, vendar Rusi bi si pomagali za dobrega vojaka. On je še danes uverjen, da bi on ondudaj postal velik gospod, morda celo general. Kakor se kesa, ker jo ni pobrisal z Rusi, tako se še vedno živo zanima za Ruse. Ko je bil Slavjanski s svojo družbo v našem mestu, menim, da ni imel tako zvestega in pazljivega poslušalca, kot je bil naš Peter. Bil je čisto spremenjen. Največja sreča bila mu je, če se je mogel s katerim od družbe razgovarjati in popival je z onimi basisti, da bi bilo kaj povedati. Dal si je napisati vse one pesmi in to mu je še danes dragocen spominek na Ruse. Večkrat sem ga že našel, kako je slonel nad onim papirjem in si tiho popeval katero od onih milih pesem. — „Oj zakaj nisem več mlad“ — vzdihnil je večkrat — „odšel bi z njimi, bilo kakor mu drago. Kakor so se naučili oni, tako bi tudi jaz!“ (Dalje sledi.)

krščansko, vzlic temu pa vendar ne brani krščanskim socialistom, da se vedno tesneje oklepajo nemških nacionalcev in da ž njimi vred nasprotujejo našim najpotrebnejšim učilnicam.

Jasen dokaz temu je, da so včeraj ti gospodje ne le nasprotovali za naš kulturni razvoj imenitni zadevi temveč so svoje nasprotstvo kazali tudi svojim, z nami združenim sorojakom, katerim so očitali, da je njihova večletna zveza s Slovani kriva, da je v njih zamrlo nemško narodno čuvstvo.

Vendar pa vsak lahko potrdi vsled občevanja z nemškimi konservativci, da ti ne zaostajajo v svojem nemško-narodnem prepričanju za krščanskimi socialisti, temveč še daleko marsikatega prekašajo. Sedaj vemo, kako naj sodimo o krščanskih socialistih, in na jasnem bodo tudi naši ožji rojaki, kateri se z mladeniškim ognjem navdušujejo za krščansko-socialno gibanje, od katerega pričakujejo oprostitev od židovskega vpliva, narodno svobodo in razvoj katoliškega življenja.

Nemški nacionalci pa, katerim sem v budgetnem odseku čestital vsled zmage nad nemško liberalno levico, morejo biti ponosni, da so si brez posebnega truda podvrgli tudi krščanske socialiste. Ta zmaga je dvakrat več vredna ko prva, kajti — da se poslužim primera nekega levičarskega poslanca — v prvem slučaju, ste premagali le Kitajce s kitami, v drugem pa tudi zmage pijane Japonce.

(Dalje sledi.)

Borba za samostalne financije.

Iz Zagreba, 10. julija.

Nedavno je neki dopisnik madžarskih časopisov iz Zagreba javil o nekem predavanju vseučilišnega profesorja dr. Pliverića, češ da se je on izjavil pred svojimi poslušalci, kako nimajo prav naši mladi juristi, da ne pristopajo v večjem številu v financijelno službo, kajti za nje bode vedno dovelj mest, ker pridejo financije po novejši nagodbi l. 1897 gotovo zopet v hrvatsko vlast, kar je najpravičnejše.

Ta izjava se ni nikjer opovrgla, pa je zatorej popolnoma verjetno, da jo je omenjeni profesor izgovoril. Mi radi verjamemo, da tudi dr. Pliverić, čeravno je prestopil v vladino stranko, ni sporazumen s sedanjimi odnošaji v naši domovini, a da se to stanje spremeni, smatra tudi on lastne financije za prvi uvet naše politične samostalnosti. In ravno za samostalnost financijelno se nam bo najtežje boriti, kajti v tem pogledu je toliko predsodkov mej našimi strankami, da je prav neverjetno, da bi se vse zjedini v borbi za neodvisnost. Opozicionalci so seveda vedno zagovarjali slobodo financijelno, dokazovali temeljito financijelno jakost Hrvatske ter pobijali s tehtnimi dokazi lažljivo trditev madžarskih pa tudi do nedavno nekih domačih politikov, češ da Madžari vsako leto plačajo neki prinos za zajedniške posle mesto Hrvatske. Zdaj sicer že tudi mej vladino stranko niso več tega mnenja, ali v tem taboru vendar še niso toliko odločni, da bi se naravnost izjavili za samostojnost v fin. pogledu. Ker je seveda tudi ban vsakemu takemu predlogu protiven, potem ni verjetno, da bi se pri bodočih razpravah l. 1897 od te strani predložila regnikolarnej deputaciji kakšna sprememba glede na samostalnost hrvatskih financij. Privrženci stare madžaronske stranke se bojé, da bi se s samostalnostjo financij sploh zveza z Ogersko spodkopala in to bi bila po njihovem mnenju velika nesreča za hrvatski narod, ker se potem ne bi mogel toliko oslanjati na pomoč plemenitega (!) madžarskega ljudstva. Mlajša stranka madžaronska, ki je postala še le vsled nagodbe z Ogersko l. 1868, zatorej imenovana tudi „nagodbenjaci“, pa se boji, da Hrvatska tudi v financijelnem pogledu vendar ni dosti jaka, da bi mogla odgovarjati vsem financijelnim zahtevam. V tem se seveda motijo, kajti tudi dohodke od železnic, pošt, brzojava bi se morali po istem ključu, kakor drugi dohodki, deliti mej Ogersko in Hrvatsko, kar se pa sedaj ne godi, nego Ogerska pobere vse zase. Madžaronska stranka seveda tudi ne veruje, da bi Ogerska sploh hotela kaj spremeniti podlogo prve financijelne pogodbe, posebno kar se tiče prinosa za splošne zadeve. To je pa ravno tisti kočljivi ključ proračuna vsako leto, radi katerega se opozicija hrvatska toži, češ da je krivičen za Hrvatsko, ker mora doprinesati razmeroma mnogo več nego Ogerska za zajedniške posle in radi katerega potem Madžari Hrvatom oponašajo, češ da oni zanje plačujejo, ali da ta dolg ogerska država veledušno pokriva za svojega sovražnika. Ta trditev je sicer že zdavnej ovržena, ali naša madžaronska

stranka ima tako malo poguma, da se ne upa v tem pogledu okleniti opozicije ter braniti čast svojega naroda, nego zatrjuje, da bode pri sklepanju nove nagodbe gledala čim več pogodnosti izvojevati za Hrvatsko. Ona se celo nada, da bode nova nagodba tako povoljno izpala za Hrvatsko, da bode prenehal tudi omenjeni navidezni vsakoletni deficit iz proračuna, kar pa mi ne verujemo. Le složnemu delovanju vsega hrvatskega naroda bi se moglo posrečiti, da si izvojuje samostalne finance, brez katerih se ne more razvijati noben narod popolnoma slobodno. Jedna najvažnejših nalog vseh hrvatskih strank naj bode tedaj, da se do l. 1897 sporazumejo v tem gmotnem vprašanju, jednako važnem za vse vkup in za ves hrvatski narod.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. julija.

Levica v kleščah. „W. Tagblatt“ označuje v naslednjih besedah sedanji položaj nemške levice: Karkoli počne, kamorkoli naj se obrne, povsod ji prete velike nevarnosti. Ako se odloči za to, da glasuje v tretjem branju za proračun, tedaj izgubi vsled hujskanja nemških nacionalcev precejšno število pristavev v ljudstvu, ako pa glasuje proti proračunu, tedaj izgubi vso veljavo zgoraj in provzroči skoro gotovo, da se osnuje slovansko-konservativni „železni obroč“. Ako se pa slednjič pri tretjem branju razdvoji in jeden njen del glasuje za proračun, drugi pa proti, tedaj je ob vso svojo veljavo v parlamentu in postane majhen, neznaten faktor. V njeno pogubo pa tega ne uvidijo njeni volilci, ker z vso silo pritiskajo nanjo, da glasuje proti celemu proračunu. Med temi so seveda v prvi vrsti celjski mestni očetje.

Plenerjevo pismo hebski trgovsko-obrtni zbornici. Kakor je bilo že včeraj ob kratkem omenjeno, je doposlal dr. Plener vnovič dopis svojim hebskim volilecem. „N. Fr. Presse“ objavlja sedaj ta dopis doslovno in se tako-le glasi: Zahvaljujem se vsem častitim zborničnim članom za njihove odkritosrčne in prijazne izjave, s katerimi so me blagovolili počastiti; vendar pa prosim, da se pri prihodnji volitvi ne ozirate na mojo kandidaturo. Svoj korak sem namreč temeljito premislil in jako sem zadovoljen, da ga tudi vi odobravate. Konečno se zahvaljuje Plener zborničnemu predsedniku za njegovo prijateljsko somišljenje. Tako se toraj glasi pesem nekdanjega načelnika nemške levice, ko vidi, da mu je splaval po vodi ves političen up. Tolaži pa se s tem, da je dobil službo, ki mu bo donajala na leto 15.000 gld. To je tudi nekaj!

Grof Stürgh, referent za srednje šolstvo v naučnem ministerstvu in ministerski svetnik je nastopil štirinajstdnevni dopust in namerava, kakor se poroča, po preteku tega časa, odločiti državno službo. Grof Stürgh je bil član nemške levice in je pred letom jedino le iz političnih ozirov vstopil v naučno ministerstvo. Sedaj pa, ko se je razbila koalicija in se nemška levica vedno bolj bliža svojemu propadu, bode pobral tudi Stürgh svoja kopita.

Luteran baron Ivor Kaas o civilnem zakonu na Mažarskem. V Nemzeti Ujsag-u piše imenovani: „Na jesen se bode torej ljudstvu naznanil civilni zakon, katero bode spoznalo, da ni potreba zvestobe obljubiti. Gospod občinski beležnik vpraša: „Ali priznate, da hočete tu pričujočega N. N. vzeti v zakon?“ „Da!“ odgovorita ženini in nevesti. „Ako je tako, vaju po postavi razglasim zakonskim“. In vsa ceremonija je končana. Tolmač razloži te besede Srbom, Rumuncem in Slovakom. Res, stvar je sama na sebi lahka in priprosta. Ako bo pa ljudstvo imelo to za zakon — naj še jedenkrat ponovim — brez vsake obljube in prisege, to pa je tako radikalno, da ljudstvu ne pojde niti v glavo niti v sree. In vendar bo samo to zakon, kajti cerkvena poroka je neveljavna. Gospod beležnik je sicer dolžan stranke opozoriti, da se smejo tudi še cerkveno poročiti, ako jim drago, ako pa ne, je vse v redu. In napredni socialisti, kakor tudi drugi revni zaročenci ne pojdejo v cerkev. Bog je liberalcem res odveč. To dokazujejo Perczel, Wlassics in drugovi s tem, da je tudi državnim voditeljem matrik prisega nepotrebna. Dosihmal na Ogerskem nismo imeli postav brez prisege in kdor je prisego prelomil, je bil oostro kaznovan. Sedaj pa je bogatajstvo dovoljeno, in bogatajci so celo sposobni za državne službe.“

Napad na Stambulova. Včeraj smo poročali mej brzojavi, da so napadli Stambulova neznani

zarotniki ter ga težko ranjenega in nezvestnega pustili. Današnja poročila iz Sredecia nam pojasnujejo cel dogodek. Stambulov je odšel ob 8. uri zvečer iz zveznega kluba s Petkovom in jednim služabnikom. Komaj je bil voz kakih dvesto korakov od klubovega poslopja, kar se čuje strel. Stambulov in Petkov naglo skočita raz voz; v tem hipu pa ju zgrabijo trije zločinci ter tako strašno sekajo z velikimi nožmi po glavi in rokah Stambulovih, da so mu razmesarili ves obraz. Tudi Petkov je dobil precejšnjo rano na glavi. Vkljub temu, da je bilo v središču mesta živahno gibanje in da sta bila v bližini na straži dva orožnika, ni vendar nihče prišel na pomoč. Služabnika, ki je ustrelil na napadnike, so pozneje aretovali. Popolno nezvestnega so donesli Stambulova v stanovanje in došli zdravniki so konstatovali, da bo težko okrevati. Odrezali so mu obe roki in obvezali ter zašili mnogotere rane. Samo na glavi se pozna 15 udarcev. Drugo jutro se je nekoliko zavedel ter rekel sodniku in prijateljem, ki so ga obiskali, da je poznal dva morilca; jeden je namreč neki Haln in drugi Tufekčiev. — Tako je pričela Busom prijazna stranka svojo agitacijo za rusko milost.

Bolgarska deputacija v Petrogradu. Iz pogovora nekega člana te deputacije z urednikom „Novosti“ posnamemo sledeče zanimive vrstice. O knezu Ferdinandu je rekel Teodorov: „Bolgarski knez ni vašej deželi nič žalega storil; hvaležni smo mu zato, da nas je oprostil Stambulova. On srčno želi sprave z Rusijo, in ker Bolgarijo resnično ljubi, je tudi pripravljen vse storiti, da se mu spolni ta želja. Vseh žalostnih dogodkov, ki so se vršili v Bolgariji v zadnjih osmih letih, je knez veliko manj kriv, nego Stambulov.“ Glede preiskave proti Stambulovu je dejal Teodorov, da nikakor ne dvomi, da se mu bo treba zagovarjati, kar mu pa ne bo nič koristilo. Mi moramo že vsled koristi, ki jo bo imela ta zadeva v bodočnosti, gledati na to, da se nihče več ne loti izrabljati moči sobranja.

Ekspedicija na Madagaskarju ne bo, kakor poročajo francoski listi, dokončana še tako naglo, kajti od prvih čet je ostalo Francozom le malo vojakov. Morali so torej pošiljati vedno nove moči. Poleg tega se pa prične kmalu deževno vreme in tedaj ne morejo vojaki dalje, ter bodo prisiljeni ostati v šotorih sredi močvirnatih krajev. Posebno težavno pa je dovažanje živeža. Vse to jako slabo vpliva na napredovanje vojaških čet.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. julija.

(Deželni zbor kranjski) je vsled prošnje dežel. odbora sklican na 24. dan julija, da reši nekatere predloge glede poprav po potresu poškodovanih deželnih poslopij. Zborovanje bo v dvorani na starem strelišču.

(Pouk na c. kr. obrtnih strokovnih šolah v Ljubljani.) Svoje čitatelje opozarjamo na današnji inserat v našem listu, ki obsega določbe o sklepu šolskega leta na tukajšnjih obrtnih šolah. Pouk se letos ne otvori več, pač pa se prične v prihodnjem šolskem letu redno z dnem 16. septembrom, ker se šolski prostori marljivo popravljajo in predelujejo.

(Šolske vesti.) V nemški oddelek prvega razreda na tukajšnji državni višji gimnaziji se je včeraj oglasilo 20, v slovenski 45 učencev. — Na nižji gimnaziji v Kočevju je bilo koncem šolskega leta 92 učencev, in sicer v prvem razredu 35, v drugem 20, v tretjem 25, v četrtem 12. Prvi red z odliko je dobilo 12 učencev, prvi red 55, drugi red 8; 17 učencev bo po počitnicah ponavljalo izpit.

(Dnevni red seji občinskega sveta ljubljanskega) v četrtek, 18. dan julija 1895, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Oznaniła predsedstva. II. Volitev pet članov upravnega odbora mestne hranilnice ljubljanske, namesto izstopivših občinskih svetovalcev: Anton Klein, Ivan Knez, Fran Ravnihar, Anton Svetek in Fran Terček. III. Šolskega in finančnega odseka poročilo o c. kr. mestnega šolskega sveta predlogih glede nastanitve nekaterih mestnih ljudskih šol. IV. Stavbinskega odseka poročilo a) o deželnega odbora kranjskega ponudbi glede zamene zemljišča ob državni železnici za stavišči I/1 in I/2, ob novi Tržaški cesti; b) o napravi trottoirja na Sentpeterski cesti; c) o kranjske stavbinske družbe, d) o Jurija Aura, e) o Marije Czerny, f) o Lujize Pesjak, g) o Karola Zenkerja ugovoru zoper mestnega magistrata odlok v stavbenih stvareh. — Tajna seja.

(Državna podpora.) Ministerstvo za poljedelstvo je dovolilo za stanovnike v Bistrici, občine Dobljče pri Črnomlju, v pokritje troškov za napravo vodnega rezervoarja državno podporo v znesku 150 gl.

(Imenovanje.) Gospod Alojzij Mayer, doslej suplent na državni gimnaziji v Trstu, imenovan je rednim učiteljem na državni gimnaziji v Kočevju.

(Osebnost.) Gospod Anton Kaspret, profesor višje ljubljanske gimnazije in zajedno vrednik listu „Mittheilungen des Musealvereines“, dobil je profesuro na prvi državni gimnaziji v Gradcu.

(Šolska gradnja na Barju.) Novo šolsko poslopje na Barju dovršeno je toli, da se bo de šola otvorila v prihodnjem šolskem letu kot dvorazrednica.

(Nevarno je zbolel) gospod Josip Rihar, voditelj okrajnega glavarstva črnomaljskega, bivač na dopustu pri svojem bratu, gospodu župniku mekinškem, in bil v ponedeljek previden s sv. zakramenti. Gospodom, ki ga poznajo, priporočamo v memento blagega moža.

(Iz Črnomlja.) Pred in po katoliškem shodu so liberalci zelo sikali, ker so govorniki povedali resnico. V „Rodoljubu“ je bilo v zadnji številki brati, da se katoliška stranka boji resnice. „Rodoljub“ sam ni o tem prepričan, kar je zapisal, vendar on mora tako govoriti, da slepi ljudstvo. Katol. stranka se ne boji resnice, zato napravlja javne shode in ljudstvo poučuje. Seveda liberalni shodi se ne obnesejo, ker ne zagovarjajo resnice. Posebno pri nas se lahko marsikaj zavija in laže, ker imajo liberalci prosto roko, ker smo brez glave v Črnomlju. Pardon, županov dosti ali nobenega. Pravi župan Janko Schweiger je doma, a on nič ne govori; če je treba kaj podpisati, zato je Lackner; vse drugo pa izdelava in vodi novi začasni voditelj šole, gospod Šetina. On hoče biti vodja povsod, zato je tudi v „Letnem poročilu Franc-Jozefove ljudske šole v Črnomlju“ sebe vtaknil, kakor bi bil on voditelj šole celo leto in je pozabil, da je bil gospod Jeršinović več ko pol leta pravi voditelj šole. Jako se gospod Šetina v „Poročilu“ sam hvali. Ako vam še povem, da je črnomaljski bik rešen iz svoje sužnjosti in da so ga poslali v Ljubljano v krtovo deželo, bo danes zadosti.

(Izpite za učiteljsko usposobljenost) so naredili: za ljudske šole z nemškim in slovenskim poučnim jezikom gg. J. Benedičič, T. Jelenec, Fr. Pretnar, Fr. Skulj, gospa Lesnika roj. Kovač in gđ. Janžar; za meščanske šole z nemškim poučnim jezikom za I. skupino gđ. sestra Leonora Mantuani, za II. skupino gg. J. Bernot in Fr. Finžgar (z odliko) in gđ. Frančiška Smitek, za III. skupino g. Al. Sič; za francoščino gđ. M. Dolinar, Alf. Fava, E. Meyer (z odliko) in B. Schwarz.

(Vsled Najvišjega priznanja) s katerim je bil pretekle dni odlikovan poročnik tukajšnjega pešpolka št. 27 g. S a m m e r za razne čine in dokaze hrabrosti ob času katastrofe, priredili so včeraj večer njegovi tovariši na Drenikovem vrhu njemu na čast zabaven večer z godbo in umetelnim ognjem, ki se je kaj primerno obhajal. Nad vrtom bliščali sta se v travi besedi „Signum Laudis“, sestavljeni iz samih lučic. Gosp. polkovnik, ki je ta večer s primernim govorom slavnost pričel, je rekel, da je g. poročnik lahko ponosen na Najvišje priznanje za zasluge, ki si jih je stekel s svojo hrabrostjo ob času potresa, v spodbudo pa naj bo to tudi njegovim tovarišem, da se povsod in vselej vedó enako hrabro in vro, kjer zahteva to najvišja služba ali pa človekoljubje. Svoj govor sklenil je g. polkovnik z napitnico na Njega Veličanstvo cesarja; godba pa je nato zaigrala cesarsko himno. V bližavi pa so spuščale se v zrak rakete, ki so kaj lepo razsvetljevale tiho temno noč. Govoru g. polkovnika sledilo je še več drugih gg. častnikov in pozno v noč razšla se je družba zadovoljna na svoj dom.

(Iz Loke) se nam poroča: V nedeljo večer je priredilo tukajšnje katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v svojih prostorih veselico. Obnesla se je nepričakovano dobro. Pokazalo se je, da društvo vrlo napreduje. Ponašati se že more z dokaj izvežbanim moškim zborom. Igralec na glasovir in pa oni, ki so izvajali igrokaz „Vaški skopuh“ (glej v „Zoro“ II. zvezek), so zaslužili obilno priznanje. Najboljše sta pa igrala „Zlomek“ in „Lakota“. Ta igrokaz je za tovrstne igralce kaj primeren. S prav posebnim zanimanjem je pa poslušalo številno občinstvo govor, v katerem je za društvo prezaslužni podpredsednik č. g. A. Sinkovec jasno označil takozvane zdravnike žalostnemu socijalnemu stanju: ne

kapitalisti, ne socijalni demokrati — Kristu je bil in ostane človeštvu Odrešenik. Gospod govornik zabavajoč uči in učé zabava, zato ga društveniki s tolikim naudušenjem poslušajo in vselej komaj čakajo nedeljskega večera; takrat namreč pridni gospod govornik vselej nastopi. — Društveniki le to želé, da bi gospodu podpredsedniku druga opravila dopuščala več časa v društveno korist, pred vsem pa, da bi jim še dolgo predsedoval č. gospod Ferd. Erker, ki je in ostane duša društvu in ima za to veselico največ zaslug.

(Pomoč za poskodovane občine v litijemskem okraju.) V državnem zboru je dne 15. t. m. veleč. gospod poslanec Klun stavil naslednji nujni predlog: „Vasi Velike Pece, Dob, Podboršt, Zagorica in Stehanja Vas v litijemskem okrajnem glavarstvu je letošnjo pomlad zadela velika nesreča; povodenj je skozi tri mesece preplavila mnogo biš, gospodarskih poslopij in hlevov, kakor tudi nad 500 orolov njiv in travnikov. Ljudje so morali z živino bežati iz stanovanj ter iskati zavetja v sesednih vaseh. Ljudem je zmanjkalo krme, ker jim jo je večinoma voda izpridila. Zimska setev je popolnem uničena in na pomlad ljudje niso mogli sejati in saditi zaradi dolgotrajne povodnji. Tudi stanovanja in gospodarska poslopja so toliko trpela, da so se nekateri posestniki mogli še le sedaj vrniti v svoja bivališča. Vso škodo so cenili na 40.000 do 45.000 gl. C. kr. deželna vlada jim je naklonila 329 gl. 4 kr. podpore z dostavkom, da jim letos ne more dati večje podpore. Dežela jim vsled velike nesreče potresa tudi ne more dosti pomoči, zato podpisani predlagajo: Visoka zbornica naj sklene: C. kr. vlada se pozivlja, da prej ko mogoče določi škodo, katero je letošnjo pomlad naredila povodenj v vaseh Velike Pece, Dob, Podboršt, Zagorica in Stehanja Vas v političnem okraju litijemskem in zaradi državne podpore pomoči potrebnim prebivalcem zahteva potrebni kredit. — V formalnem oziru predlagamo, da se ta nujni predlog v smislu § 31. poslovnega reda izroči budgetnemu odseku v posvetovanje in ustno poročanje.“ — Predlog so podpisali: Klun, L. Pollak, Lupul, dr. Kvekvic, dr. Meznik, dr. Rapp, Globočnik, Šupuk, Povše, Višnikar, Treuinfels, Pfeifer, Kohler, Robič, Thurnher, Hagenhofer, Wassilko, dr. Schorn, Páffy, dr. Wolan, dr. Czernin, Wenger.

(Nov stavbinski red za Ljubljano.) Enketa, obstoječa iz zastopnikov mestnega magistrata, deželnega odbora, stavbinske stroke, stavbinske sekcije mestnega zbora in mestnega stavbinskega urada imela je včeraj zvečer ob 6. uri v mestni dvorani svojo peto sejo, v kateri se je končalo branje vladnega načrta o novem stavbinskem redu za ljubljansko mesto. V prihodnjih sejah prične se podrobno posvetovanje o posameznih točkah, kjer se bo oziralo na stari ljubljanski stavbeni red in na stavbeni red brnski, oziroma onega za jednaka moravska mesta.

(Prošnje za državno podporo) se pridno vlagajo in je upati, da bodo do zadnjega dne termina pač vse na odločenem mestu. Gospodarji pa se posebej še opozarjajo, da nemudoma skrbé za troškovnike in proračune, ki jih imajo od stavbinskih mojstrov izdelane, prošnji priložiti.

(Iz Velenja.) 16. julija. Predstojniki vseh občin šoštanjskega okraja so poslali zahvalo eksc. gospodu Madeyskemu, eksc. g. Hohenwartu, češkemu, poljskemu in konservativnemu klubu, da so tako izdatno podpirali v celjskem vprašanju naše poslance, katerim gre vsa čast, da so rešili tako uspešno svojo težavno nalogo. Ob enem so prosili omenjene klube, da jednoglasno glasujejo pri tretjem branju za celi proračun.

(Potres.) Iz Ajdovca, 15. julija: Pri nas se je čul danes zjutraj dne 15. julija ob pol 1. uri močan potres. Bilo je kakih šest sunkov, in kolikor je bilo moči razločiti, v vertikalni smeri. Bil je jako močan potres, da se je vse gibalo in šklevetalo. Čudno, da se pri nas čim dalje večkrat oglašal! Čuli smo ga tudi danes 14 dni, in sicer dvakrat, prvič ob polu dveh, drugič pa okrog 3. ure zjutraj. V petek dne 5. julija se je treslo okrog 1/2, 11. ure zvečer.

(Umrli) je na Dunaju umirovljeni major deželne brambe Anton Z h u b e r pl. O k r ó g.

(Iz Trnja na Pivki), dne 15. julija. Vkljub ljubljani pomoči slavnega županstva in nenaprednih naprednjakov pivške metropole je prišel že leta in leta zaželeni dan — vkladanje vogelnika novi cerkvi svete Trojice v Trnjo. Ugodno vreme je privabilo preteklo nedeljo popoldne obilno pobožnih vernikov iz cele pivške doline. Vogelnik je blagoslovil milostivi go-

spod prelat dr. Janez Kulavie, č. g. spiritual J. Renier je pojasnil v lapidarnem govoru pomen in potrebo nove cerkve in domači gospod župnik Janez Sajovic je razložil in prebral listino, ki se je vložila v temeljni kamen. — Z dvorje rase hitro in občani pridno dovažajo gradivo. Bog daj začetemu delu svoj blagoslov in nakloni mnogo dobrotnikov!

(Dobroci) so jako razširjeni v Višnji Gori in okolici; zbolelo je 29 oseb, največ šolskih otrok. Vsled tega je šola v Višnji Gori zaprta.

(Iz Gradca) 15. julija. Gosp. Fran Krušič iz Celja, bivši predsednik skad. društva „Triglava“ in njega zasluženi član g. Matija Pikl iz Postojne, dovršila sta danes svoje medicinske studije ter bosta v sredo promovirana doktorjema vsega zdravilstva. Vrlima Slovincema čestitamo!

(Iz Prage), 8. julija. Pri napravljanju fontane na razstavišču sesul se je nasip ter zasul nekoliko jednega delavca. Vest se je takoj razširila, nasledek pa je bil, da so drli vsi obiskovalci na lice nesreče, kjer so se kmalu pomirili, spoznavši, da ni nič sile. — Včerajšnji in naslednji so dnevi kovačev. Včeraj so se pripeljali na raznih vozovih s kovačnico v slavnostnem sprevodu, s katerim so pričeli s kovaško tekmo. Zanimiv je bil pogled na „poljub kladiva“. Kovač vrže veliko kladivo v zrak in gleda, da poljubi njegovo uho, kadar doli pada. Stvar ni lahka in tudi nevarna. — Naši naprednjaki se spodtikajo že nad vsako rečjo, ki ima kaj z vero opraviti. Dve gospodičini v Perezinu ste naberali milodare za Marijin kip na Sveti Gori. Naprednjaški „Hlasy z Podřpska“ imenujejo to delo „izsesavanje“ ljudstva. Rekel je že dr. Faust, da se bode Nemčiji pomagalo s zabavljanjem črez vero v pogubo, to velja i pri nas. Taka mladina naroda ne bode rešila. — Dr. Plener ne sprejme kandidature za hebsko trgovinsko in obrtnijsko kamoro. — Ni še dolgo, kar se je zgodila železniška nesreča v Mimburku, in že zopet slišimo o drugi v Taboru. Tu sta trčila dva osebna vlaka na mestu, kjer se loči Franca Jožefa in transverzalna železnica. Več oseb je hudo ranjenih. Deželni predsednik grof Thun se je tje odpeljal. Nesrečo je zakrivil poslušni uradnik.

(Policijska kronika.) Od 11. do 12. t. m. prišla je mestna policija 8 oseb: 5 zaradi neizkazane preživetja in stanovališča in 3 zaradi pijanosti. Od 12. do 13. t. m. bilo je po mestni policiji prijetih 7 oseb: 2 zaradi tatvine, 2 zaradi postopanja, 2 zaradi pijanosti in 1 zaradi prosjačenja. — Delavec Karol Povše iz Šmartna pri Litiji je ukradel delavcema Janezu Tonussiju in Alojziju Slajkotu metersko merilo in jeden tobačni mehur, zloglasni tat Jakob Krt iz Prebačevega, okraj Kranj, pa je ukradel dozda neznanemu lastniku novo žepno uro, večji znesek denarja in več negovic, kojih lastnine ni mogel dokazati. Prvi izročil se je zaradi prestopka tatvine c. kr. okrajnemu, za mesto deleg. kazenskemu sodišču, drugoimenovani pa zaradi hudodelstva tatvine tukajšnjemu deželnemu sodišču. — V varstvo tuje lastnine in javnega miru in reda v bližnji okolici ljubljanski stražijo žendarmerske straže, katerim pride razne „fantazije polna“ druhal, ki se klati tu in tam pred nosom ljubljanske policije, zanesljivo v roke, naj že ima potem svoje glavno ležišče v Tivolskem gozdu ali v divnej bližavi Vodmata, Most in Sela. — Od 13. do 14. t. m. bilo je aretovanih 15 oseb, in sicer: 2 zaradi beračenja, 2 zaradi vlačugarstva, 4 zaradi pijanosti, 5 zaradi razgrajanja in kalenja nočnega miru, 1 zaradi neizkazane stanišča in preživetja in 1 zaradi sumljivosti tatvine. Med aretovanimi nahaja se zloglasna in že večkrat kaznovana tatica Marija Debelak iz Št. Vida nad Ljubljano. Izročila se je tukajšnjemu c. kr. za mesto delegovanemu okrajnemu kot kazenskemu sodišču. Razgrajči bili so obsojeni v 48urni zapor, berači in vlačugarji odvedli so se po odgonu v njih pristojne občine. — Od nedelje (14. t. m.) zjutraj do ponedeljka (15. t. m.) v jutro aretovala je mestna policija 12 oseb, in sicer: 9 zaradi pijanosti in razgrajanja, 2 zaradi potepanja in 1 zaradi zoprstavljanja straži. Tatvina ni bila v tem času nobena prijavljena.

Darila ljubljanskemu pomožnemu odboru za Ljubljano in okolico.

XXXI. izkaz.

E. St. D. v Vahrnu 10 gld.; Karol Češka na Dunaju 10 gld.; municipio della città di Ala 30 gld.; Kranzfelderjeva knjigarna v Augsburgu 50 mark = 29 gld. 63 kr.; pevsko društvo „Gäbes“ v Markersdorfu 12 gld. 50 kr.; zbirka mestske ráde

v Kardášoté Rečici 76 gld. 88 kr.; inžener Dallach v Magdeburgu 3 05 mark = 1 gld. 81 kr.; „St. Gallner Tagblatt“ zbirko 180 gld.; mestni svet v Hebu 15 gld. 50 kr.; Richard Arus v Remscheidu 5 gld.; zbirka „hotela Beer“ v Mödlingu 7 gld., skupaj 378 gld. 32 kr., z že izkazano svoto 65.353 gld. 93 kr., skupna svota 65.732 gld. 25 kr.

Društva.

(Vincencijsva družba) obhaja praznik svojega patrona sv. Vincencija Pavljanskega, dué 19. julija zjutraj ob polsedstih v Marijanišini kapeli s službo božjo in skupnim sv. obhajilom. Popoldne pa se tam v I. nadstropju vrši ob 8 stih občini shod, h kateremu se uljudno vabijo udje in neudje.

(Vabilo k veselici), katero priredi Idrijska šolska mladina v prid revnih tovarišev v soboto, dué 20. julija v c. kr. rudniškem gledališču. — Vspored: I. Haydn: „Himna“, kvartet za gosli. II. A. Nedved: „Kranjska dežela“, pevski zbor. III. J. Petz: „Eine Wanderung durch die Heimat“. 1. „Wie ist doch die Erde schön“, petje. 2. „Potnik“, deklamacija. 3. „Reiseliied“, petje. 4. „Die Kapelle“, deklamacija. 5. „Gebet“, petje. 6. „Das Landleben“, deklamacija. 7. „Walzer“, petje. 8. „Buddarska“, deklamacija. 9. „Bergmansiied“, petje. 10. „Soči“, deklamacija. 11. „Fischerlied“, petje. 12. „Das Erkennen“, deklamacija. 13. „Schlussmarsch“, petje. IV. „Zdihljej po domovini“ za vijolini in glasovir. V. „To je Gospodov dan“, za glasovir. VI. „V gozdu“, za vijolini in glasovir. VII. „Po jezeru“, petje. VIII. Duos za vijoline in glasovir. IX. „Avstrijska himna“, pevski zbor. X. Star vojak in njegova rejenka. Gledališka igra v dveh dejanjih. Poslovenila Barbka Höchtel-nova. — Začetek točno ob 5. uri popoldne. — Ustopnina 20 kr., lože 30 kr. — Prosto: oljna preplačila se hvaležno vsprejmo. — K obilni udeležbi uljudno vabi učiteljstvo.

Narodno gospodarstvo.

Sladkorna kriza.

Poročila o pesi se glase mnogo neugodnejše nego vlansko leto. Številke nam kažejo, da kriza ni škodovala toliko tvornicam, kolikor kmetom. V naši avstro-ogerski državi je n. pr. letos 1895 ravno toliko sladkornic (217), kolikor jih je bilo vlani. A zemljišče, na katerem se je gojila pesa, se je zmanjšalo za 23,3%, torej skoraj za četrtino (l. 1894 — 376.200 ha, l. 1895 — 288.300 ha). Žalostno je, da je ravno naša polovica neprimeroma več trpela, nego Ogerska.

Na Češkem je n. pr. letos za 28,6%, manj s peso obdelanega sveta, nego vlani, na Moravi, Sleskem, Dol. Avstrijskem in v Galiciji pa celo za 35,3 odstot. Če pomislimo, da kmetje niso bili vajeni skoraj drugega dela na polju, nego s peso se vkvarjati, da so imeli za to vse priprave in da jim je jedino le pesa prinašala kaj denarja, potem si moremo malo misliti, kakšna nesreča je zadela uboge kmete, kjer so morali vsled t. zv. sladkorne krize pustiti to obdelovanje. Kapitalisti se veselje tega in N. Fr. Pr. naravnost pravi, da se bo s tem kriza popravila, ker se je omejila pesoreja, ker je letos slabša letina in ker vendar ne bo pesa dražja vsled obilnih zalog še z vlanskega leta; to se pravi: na škodo poljedelcu se bo zopet okoristil — kapitalist. Vlansko leto je pri nas vlada sklicala sladkorno enketo; bogati tvorničarji so tedaj stekali in javkali, da so se morali vsakemu smiliti; sedaj so pa že na konju. Kmet pa zraven ob potu hira in — gospodarski umira.

Telegrami.

Dunaj, 17. julija. Poslanec Povše je izročil zbornici resolucijo, v kateri pozivlja trgovsko ministerstvo, da naj kmetijskim in kmetijskim popotnim učiteljem dovoli znižane cene po železnici. Pri razpravi o poštnem vlaku je utemeljeval poslanec dr. Laginja resolucijo, po kateri naj se pri poštnih uradih v Istri rabijo trojezične tiskovine. V večerni seji je poslanec grof Alfred Coronini stavil interpelacijo na ministra notranjih stvari gledé zdravstvu nevarnih razmer na goriškem pokopališču ter zahteval, naj vlada nemudoma vse potrebno ukrene, da se odstranijo te neznosne razmere. Poslanec dr. Gregorčič s tovariši je vprašal ministra notranjih stvari, ali bi ga ne bila volja, prepovedati javne plese v Gorici in okolici, kateri se sedaj vršé z oblastvenim dovoljenjem, ker so jako škodljivi v нравstvenem oziru ter ljudi napeljujejo k zapravljenosti.

Dunaj, 16. julija. Zbornica je nadaljevala posvetovanja o proračunu trgovskega ministerstva ter sprejela poglavja 1 do 9. Predsednik izjavi, da želi danes zaključiti posvetovanje o trgovinskem proračunu, da se zamore dovršiti budgetno posvetovanje 20. t. m. Poslanec Hofmann-Wellenhof govori za boljše razmere gledé uradniškega avancementa in razširjenje nedeljskega počitka. Konečno urgira izdajo službene pragmatike za uradnike. V večerni seji predlaga poslanec Dötz, da se zboljšajo plače železniških slug ter izroči v imenu posl. Schlesingerja dotično resolucijo.

Dunaj, 17. julija. Zbornica je rešila proračun trgovskega ministerstva. Poročevalec Mernik je odobral železniški program vodje trgovskega ministerstva ter izjavil, da se nahaja upravnistvo državnih železnic v dobrih rokah. Na to je sledilo posvetovanje o proračunu poljedelskega ministerstva.

Dunaj, 16. julija. Od državnega finančnega ministerstva izdano 4 odstotno posojilo za Bosno in Hercegovino v znesku 24 milijonov kron se je izročilo vsled ponudbe dunajskemu bančnemu društvu s pogojem, da se določi kurzna cena na 96:10.

Dunaj, 16. julija. Ministerski predsednik baron Banffy je imel opoldne daljši razgovor z Goluhovskim ter se podal popoldne v Išč.

Dunaj, 16. julija. Prihodnja seja gospodske zbornice bode v sredo 24. t. m. ob 12. uri.

Beljak, 16. julija. Občinski svet je v včerajšnji seji soglasno sklenil: Z ozirom na to, da vstanovitev slovenskih vsposrednic na nemški gimnaziji v Celju moti nemško narodno posest v alpskih deželah in se s tem ruši narodni mir tudi na Koroškem, izjavi občinski svet beljaškega mesta, da se popolno strinja s stališčem poslancev Ghona in Steinwendra glede tega vprašanja in ju prosi, da porabita v visoki zbornici vsa mogoča in dovoljena sredstva, da se odvrne napad na nemštvo. Odbor izraža ob jednem svoje sožalje, da so pripomogli klerikalni poslanci nemškega rodu, da se je vsprejela 10. t. m. celjska točka.

Levov, 16. julija. Cesar je podaril pogorelcem v Gliniany 2000 gld.

Bukovar, 16. julija. V soboto po noči so ukradli dosedaj neznani tatovi v katoliški cerkvi v Sobinu cerkvene posode v vrednosti 60 gld.

Sredec, 17. julija. Včerajšnje večerno poročilo o stanju Stambulova konstatuje, da se mu je isto precej zboljšalo. Med mnogimi brzojavnimi sožalji, ki dohajajo iz inozemlja Stambulovi soprog, je tudi ona avstro-ogerskega zunanjega ministra Goluhovskega.

Pariz, 16. julija. Tukajšni listi jako mrzlo omenjajo napada na Stambulova brez graje napadnikov. „Journal de Debats“ se čudi, kako da se to glede na splošno sovražstvo že ni popreje zgodilo.

Petrograd, 16. julija. Notranji minister je sprejel včeraj bolgarsko odposlanstvo.

Carigrad, 16. julija. Sultan bode odposlal v kratkem poslanika Galib-Beya v Rim, da izroči papežu lastnoročno sultanovo pismo kot odgovor na vlansko papežovo pismo in sultanove darove.

Rim, 16. julija. Iz Londona se poroča, da vlada v ondotnih krogih misel, da so bili Stambulovi napadniki Makedonci.

London, 17. julija. Kakor javljajo poročila iz Sredec, je dobil Radoslavov pretilno pismo od rusofilskega odbora, v katerem mu preti z jednako usodo, kakor je zadela Stambulova, ako bode še nadalje Rusom sovražen. — Pri včerajšnjem vsprejemu zunanjega ministra Načeviča ni bil navzoč nobeden tukajšnjih zastopnikov zunanjih držav.

Umrli so:

15. julija. Luka Židan, delavec, 42 let, Tesarske ulice št. 3, jetika.

16. julija. Tomaž Jeretina, paznik, 36 let, Krakovske ulice 13, plućna tuberkuloza. — Ivan Gačnik, črevljarjev sin, 18 dni, Kravja dolina 16, božjast.

V bolnišnici:

14. julija. Marijana Sedej, sirota, 16 let, jetika.

V hiralnici:

14. julija. Marija Pirnat, gostija, 61 let, kap.

V otroški bolnišnici:

14. julija. Marijan Zajc, paznikov sin, 5 let, jetika.

16. julija. Stanko Staut, pisarjev sin, 2 $\frac{1}{2}$ meseca, griža.

Tuji.

15. julija.

Pri **Sonu**: Grajer, Oehme, Schulhof, Mangold z Dunaja. — Šavnik iz Gradca. — Köhler iz Brüxa. — Guttorno iz Trsta. — Pogačnik s Krškega. — Rossitsch iz Novega Mesta. — Specht iz Gradca. — Polignac iz Ponikev. — Ebel iz Frankobroda ob M.

Pri **Maliču**: Handl, Fischer, Weiss, Methardt, Eisler z Dunaja. — Laurič iz Trsta. — Laekner iz Črnomlju. — Dadien, Krahulik iz Maribora. — Kaiser iz Oseka. — dr. Buberl iz Trsta. — Kopetzky iz Beljaka. — Saltz iz Trebnjega. — Maixner iz Gradca.

Pri **Lloyd**: Schemerl iz Solnograda. — Pevic iz Mirne. — Hetrovšek iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Pokoren iz Polšnika. — Willhelm iz Vratislave. — Kollman iz St. Vida. — Kahlen z Reke. — Rossegger, Sbagar, Paulich iz Trsta.

Tržne cene v Ljubljani

dné 17. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 50	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	6 20	Surovo maslo,	68
Ječmen,	6 20	Jajce, jedno	2
Oves,	6 80	Mleko, liter	10
Ajda,	6 80	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	8 20	Telečje	58
Koruza,	7 70	Svinjsko	66
Krompir,	3	Koštrunovo	40
Leča, hktl.	10	Piščanec	40
Grah,	10	Golob	15
Fižol,	11	Seno, 100 kgr.	1 60
Maslo,	86	Slama, 100	1 78
Mast,	66	Drva trda, 4 kub. m.	7 20
Špeh svež,	58	" mehka, 4 " "	5

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
16	9. zvečer	735.7	21.2	sl. vzvzh.	jasno	
17	7. zjutraj	736.3	17.6	sl. savzh.	megla	0 0
	2. popol.	734.9	23.8	sl. vzh.	jasno	

Eksekutivne dražbe.

Mihaela Radoviča iz Preloke št. 43 posestvo (795 gld.) dné 2. avgusta in 3. septembra v Črnomlju.

Petra Burnika iz Begunj zemljišče (818 gld. 40 kr.) dné 2. avgusta in 4. sept. v Radovljici.

Josipine Androja iz St. Jarneja, ozir. Fr. Radovana iz Dobravice, zemljišča, skupno cenjena na 10.110 gld., dné 26. julija in 29. avgusta v Kostanjevici.

Jan. Klančarja iz Gor. Vasi pri Šmarjeti zemljišče (4608 gld. 80 kr.) dné 7. avgusta in 11. sept. v Mokronogu.

Jan. Brodela iz Zarečja (terjatev 137 gld.) posestvo (3100 gld.) in pritlikline (200 gld.) dné 5. avg. in 5. sept. v Ilir. Bistrici.

Tom. Stražiščarja iz Kremence $\frac{1}{2}$ delež zemljišča (30 gld.) dné 5. avgusta in 4. septembra v Ložu.

Jan. Škerjanca v Dobjem (terjatev 51 gld.) posestvo (1140 gld.) dné 27. jul. in 28. avgusta v Ljubljani.

Josipa Štembergerja iz Vrbovega (terjatev 50 gld. 16 kr. posestvo (1290. 10 gld.) in pritlikline (30 gld.) dné 5. avg. in 6. sept. v Ilir. Bistrici.

Petra Jankoviča iz Vel. Sel št. 17 posestva (778 gld.) dné 2. avg. in 3. sept. v Črnomlju.

Mihaela Štefančiča iz Vosi posestvo (678 gld. 23 kr.) dné 31. julija in 4. sept. v Kočevju.

Ane Pečaver iz Vavpce Vasi zemljišče (1205 gld.) dné 27. julija v Metliki.

Pod varstvom.

Marija Mulej, 28 let stara, neomožena hišinja v Potoku (sod. okr. Kranjska Gora), radi blaznosti.

Neža Andoljšek iz Vel. Poljan radi blaznosti; nje varuh je g. Jos. Güderer v Ortneku (sod. okr. Ribnica).

Jak. Povše, oženjeni posestnik iz Rodeža, radi zapravlivosti; njega varuh je Jožef Borišek, posestnik iz Rodeža (sod. okr. Litija).

Filijala v Ljubljani

zagrebškega podjetništva

Pilar, Mally in Bauda,

arhitekt, inženjerji in stavbinski mojstri.

Tehniški biró: Truberjeve ulice št. 1, poleg sv. Jakoba mostu.

Poslovni čas za ustne dogovore od 2—3. ure pop.

Prevzemanje in izvršitev vsakovrstnih projektov, načrtov, proračunov.

Izvrševanje prezidavanj, novih stavb in sploh vseh stavbinskih del. 356 23

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,
pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljše urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posrebrni in poniklja po najnižji ceni. 661 52—29

Krasno in umetno izvršene predmete imam v zalogi na Sv. Petra cesti št. 23, katere naj si blagovolijo prečast. gospodje prilično ogledati.

Največja izbira

najboljše kakovosti

srajce za gospode, ovratnikov,

manšet.

Najnovejše raznobarvne kravate, srajce za hribolazce, prof. Jäger-perilo, obujki (Socken), mrežasti telovniki, žepne rute, najraznovrstnejše rokavice itd. 412 9-3 b

po najnižjih cenah

v trgovini z lišpom, modnim blagom in drobnino

K. Recknagel

v Ljubljani, Mestni trg št. 24, nasproti rotovžu.

Poštena kuharica

išče službo

pri kakem gospodu župniku, ali pa za gospodinjo v kaki privatni hiši. 435 3—3

Naslov: Štev. 10. Ljubljana, poste restante.

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

evet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilen, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očiščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino, za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinčje ne more jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar

113 22

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

St. 390.

Razglas.

443 2—1

Po ukazu visokega c. kr. ministerstva za uk in bogočastje se v letošnjem šolskem letu 1894/95 ne bode več nadaljeval pouk in razdeliti je spričevala na podlagi uspehov, ki so jih imeli učenci in učenke do Velikonočnih počitnic.

Oni učenci in učenke, pri katerih je red iz jednega ali več predmetov dvomljiv, bodo v **ponedeljek, dné 29. julija**, ob 9. uri zjutraj še enkrat vprašani iz dotičnih predmetov.

V Ljubljani stanujoči učenci in učenke se morajo v **petek, dné 19. julija**, zgledati pri podpisnem ravnateljstvu, da dobé svoja spričevala in podpišejo pobotnice, če so imeli kako ustanovo ali pa podporo.

Vnanji učenci in učenke dobé spričevala po pošti, če niso živili nikake podpore ali ustanove. Stipendisti pa morajo priti v **ponedeljek, dné 29. julija**, osebnó po spričevala, da ob enem napravijo potrebne pobotnice.

Učenci in učenke prinesó s seboj denar za koleke in sicer 15 kr. za navadna, 1 gld. pa za odhodna spričevala.

Ob enem mora vsakdo vrniti knjige in druge izposojene šolske predmete, ko pride po spričevalo. Oni, ki dobé spričevala po pošti, vrnejo denar za koleke in izposojene knjige, ko se zglasé za vsprejem v prihodnje šolsko leto.

Vpisovanje za prihodnje šolsko leto se bode vršilo v **soboto, dné 14. septembra**, od 9. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne ter v **nedeljo, dné 15. septembra**, od 9. do 11. ure zjutraj. Redni pouk se prične v **ponedeljek, dné 16. septembra 1895.**

C. kr. ravnateljstvo obrtnih strokovnih šol.

V Ljubljani, dné 16. julija 1895.

Št. 20.286.

Razglas.

442 3—2

Radi mestne regulacije bo c. kr. višji geometer gospod Teodor Berger te dni mesto Ljubljano na novo zmeril.

Čč. p. n. posestniki zemljišč se zategadelj opozarjajo, da v ta namen postavljena trigonometriška znamenja in signale puščajo nepoškodovana, dovoljujejo dotičnim funkcionarjem pristop na svojo posest in dajo tudi eventualna pojasnila o svojih posestnih razmerah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

11. dan julija 1895.

Županov namestnik: Vončina s. r.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice - vdove

nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe

odlikovane

lekarne Piccoli, pri angelju

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj olajšajo bolečine. 588 50—36

Stekleničica 20 kr.

Menjalnica bančnega zavoda

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre

Schelhammer & Schattera

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurzem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Preselitev trgovine.

Usojam si sl. občinstvu, osobito cenjenim svojim naročevalcem oziroma odjemalcem uljudno javiti, da so od danes nadalje

prodajalniški prostori manufakturne trgovine

na debelo in drobno

v nalašč v ta namen zgrajeni

veliki baraki na Kongresnem trgu
nasproti Tonhalle.

Velespoštovanjem

J. C. Mayer.

V Ljubljani, dné 13. julija 1895.

440 (5-2)

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., površnike od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršuje se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

**Uradne
in trgovske
KOVERTE**
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnjar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilustrovani ceniki potrebitin za obrtništvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Valentin Šubie
podobar in pozlatar v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po močno
nizki ceni.

J. Kopac,
svečar v Gorici,
Voščarna Solkanska cesta 9, Prodajalnica
Gospodska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
kg. po gld. 2-45. Sveče slabjših vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zvitki,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Valentin Accetto
— zidarSKI mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
— v zidarsko stroko spadajoča dela —
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopij, kakor tudi vsakovrstna poprav-
ljanja, vzdavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Matija Horvat
čevljarSKI mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katere izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejše do najfinije oblike.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavlja joč kar najnatačnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

Alojz Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Dunajska borza.

Dne 17. julija.			Dne 16. julija.					
Skupni državni dolg v notah	101	gld. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld.	—	Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	30 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161	50 "	—	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	145
Avstrijska zlata renta 4%	123	70 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	75 "	—	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 30 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	50 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	80 "	—	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	123	50 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	146	75 "	—	Salmove srečke, 40 gld.	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100	05 "	Dunavske vravnave srečke 5%	131	50 "	—	St. Genois srečke, 40 gld.	73 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1073	—	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109	—	—	Waldsteinove srečke, 20 gld.	—
Kreditne delnice, 160 gld.	404	50 "	Posojilo goriškega mesta	111	25 "	—	Ljubljanske srečke	23
London vista	121	45 "	4% kranjsko deželno posojilo	99	35 "	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	176
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	40 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	90 "	—	Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3595
20 mark	11	88 "	Prijoritete obveznice državne železnice	225	—	—	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	567
20 frankov (napoleonador)	9	84 "	" južne železnice 3%	171	75 "	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110
Italijanski bankovci	46	05 "	" dolenskih železnice 4%	99	50 "	—	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	79
C. kr. cekini	5	71 "				—	Montanska družba avstr. plan.	94
						—	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168
						—	Papirnih rubljev 100	129 " 75 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanju, pri izrebanju
najmanjšega dobika.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocoga
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.